

SİRKÜLER
CPATURK 2022/01

22.01.2022

KONU: Ücret Gelirlerinin Asgari Ücrete İsbet Eden Kısmı Gelir Vergisinden İstisna Tutuldu

25 Aralık 2021 tarihli ve 31700 sayılı resmi gazete 'de yayımlanan Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

- 1) Ücret Gelirlerinin Asgari Ücrete İsbet Eden Kısmı Gelir Vergisinden İstisna Edilmiştir**
 - Hizmet erbabının, ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan tutarına isbet eden ücretleri gelir vergisinden istisna edilmiştir.
 - İstisnayı aşan ücret gelirinin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenecek; ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isbet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanacaktır.
 - İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamayacaktır.
 - Birden fazla işverenden ücret alanlarda bu istisna sadece en yüksek olan ücrete uygulanacaktır.
 - Düzenleme 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren yapılan ücret ödemelerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 2) Gelir Vergisi Kanunu'nun 64. Maddesi (Diğer Ücretlerin Vergilendirilmesine Yönelik Düzenlemeleri) 01.01.2022 Tarihinden İtibaren geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.**
- 3) Asgari Geçim İndirimine (AGİ) İlişkin Düzenleme 01.01.2022 Tarihinden İtibaren Yapılan Ücret Ödemelerine Uygulanmak Üzere Yürürlükten Kaldırılmıştır.**
- 4) Ücret Ödemelerine İlişkin Düzenlenen Kağıtlarda Ödemenin Asgari Ücrete İsbet Eden Kısmı Damga Vergisinden İstisna Tutulmuştur.**

Yapılan düzenlemeler doğrultusunda ücret hesabında uygulama aşağıdaki gibi olacaktır

a) Asgari ücret elde edenler açısından uygulama

Düzenlemeye göre; hizmet erbabına yapılan ücret ödemesinin, yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşülerek bulunan tutarı gelir vergisinden istisna edilecektir.

17/12/2021 tarihli ve 31692 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararıyla 2022 yılında uygulanacak günlük asgari ücret 166,80 TL olarak belirlenmiştir. Buna göre, aylık brüt asgari ücret 5.004,00 olarak hesaplanmaktadır. Halihazırda işçi sosyal güvenlik primi %14 ve işsizlik primi %1 oranında uygulanmaktadır.

Bu bilgiler ışığında, asgari ücret elde edenler için 2022 yılında uygulanacak gelir vergisi istisna tutarı aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere 4.253,40 TL olacaktır. Bu tutar üzerinden herhangi bir gelir vergisi kesintisi yapılmayacaktır (İstisna olmasaydı hesaplanması gereken gelir vergisi 638,01 TL ödenecekti.) İşçi sosyal güvenlik kesintileri sonrası kalan 4.253,40 TL'nin tamamı net tutar olarak asgari ücretliye ödenecektir.

ÖRNEK 1:

Günlük Brüt Ücret	166,8
Aylık Brüt Ücret	5.004,00
İşçi Sgk Primi (%14)	700,56
İşçi İşsizlik Primi (%1)	50,04
Gelir Vergisi Esas Matrah	4.253,40
Gelir Vergisi	638,01
Damga Vergisi	37,98
İstisna Nedeniyle Alınmayacak Gelir Vergisi (-)	638,01
İstisna Nedeniyle Alınmayacak Damga Vergisi (-)	37,98
Kesintiler Toplamı	750,6
Net Ücret	4.253,40

İstisna Nedeniyle Alınmayan Vergiler	
Damga Vergisi	37,98
Hesaplanan Gelir Vergisi	638,01

Öte yandan, GVK'nın 63 üncü maddesine göre, ücretlerin vergiye tabi safi tutarının tespitinde sosyal sigorta primlerine ilaveten belli şartlarla ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası primleri ile şahıs sigorta primleri ve çalışan tarafından ödenen sendika aidatları da ücret matrahından indirim konusu yapılabilmektedir.

Yine GVK'nın 31 inci maddesinde çalışma gücünü belli oranda kaybetmiş bulunan hizmet erbabına engellilik derecelerine göre belli maktu tutarlardaki engellilik indiriminin ücret matrahından indirilmesine izin verilmektedir.

Getirilen düzenlemede, gelir vergisi istisnası işçi sosyal sigorta primleri indirimi sonrası tutar esas alınarak belirlendiğinden, asgari ücretlilerde bu indirimlerin yapılabilmesi mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla, asgari ücretliler söz konusu ödemeleri ve engellilik durumları nedeniyle ilave bir desteğe hak kazanamayacaklardır.

b) Asgari ücretten daha yüksek ücret elde edenler açısından uygulama

Kanun düzenlemesindeki parantez içi hüküm, asgari ücretten daha yüksek ücret elde edenler yönünden söz konusu istisnanın nasıl uygulanacağını belirlemektedir. Buna göre; istisnayı aşan ücret gelirinin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak tespit edilecektir. Ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanacaktır. İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamayacaktır.

Bu şekildeki bir hesaplamayla, asgari ücret tutarına ilişkin istisnadan tüm ücretlilerin asgari ücretlilerin yararlandığı istisna tutarını aşmayacak şekilde yararlanmalarının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

ÖRNEK 2:

Aylık brüt ücreti 10.000 TL olan bir çalışanın gelir vergisi ve istisna tutarları aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

Aylık Brüt Ücret	10.000,00
İşçi Sgk Primi (%14)	1.400,00
İşçi İşsizlik Primi (%1)	100,00
Gelir Vergisi Hesabına Esas Matrah	8.500,00
Damga Vergisi	75,90
Hesaplanan Gelir Vergisi	1.275,00
İstisna Nedeniyle Alınmayacak Gelir Vergisi	638,01
İstisna Nedeniyle Alınmayacak Damga Vergisi	37,98
Net Ödenecek Tutar	7.825,09

Asgari Ücretten Daha Yüksek Ücretlerde Uygulanacak Diğer İndirim ve İstisnalar;

Diğer yandan, asgari ücretten daha yüksek ücret elde edenlerin asgari ücret istisnası sonrası gelir vergisi matrahları oluşacağından;

- Hayat ve Şahıs Sigorta Primi** (GVK 63'üncü maddesindeki)
- Sendika Aidatı** (GVK 63'üncü maddesi)
- Engellilik indirimi** (GVK 31'inci maddesi)

İndirimleri uygulanabilecektir.

Huzur Haklarında Gelir Vergisi İstisnası

Yönetim ve denetim kurulu üyelerine ödenen huzur hakkı, bilirkişilere, resmi arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine, sporculara yapılan ödemeler gibi ücret sayılan ödemelerin vergilendirilmesinde, yapılan ödemelerin asgari ücrete isabet eden kısmı gelir vergisinden ve damga vergisinden istisnası uygulanacaktır.

2022 Yılı Ücretlere Uygulanacak Gelir Vergisi Tarifesi

32.000 TL'ye kadar	% 15
70.000 TL'nin 32.000 TL'si için 4.800 TL, fazlası	% 20
250.000 TL'nin 70.000 TL'si için 12.400 TL, fazlası	% 27
880.000 TL'nin 250.000 TL'si için 61.000 TL, fazlası	% 35
880.000 TL'den fazlasının 880.000 TL'si için 281.500 TL, fazlası	% 40

2022 Yılı Ayları İtibariyle AGİ ve Gelir Vergisi İstisnası Tablosu

	Asgari Ücret Gelir Vergisi İstisnası	Asgari Ücret Damga Vergisi İstisnası
Ocak	638,01	37,98
Şubat	638,01	37,98
Mart	638,01	37,98
Nisan	638,01	37,98
Mayıs	638,01	37,98
Haziran	638,01	37,98
Temmuz	638,01	37,98
Ağustos	739,37	37,98
Eylül	850,68	37,98
Ekim	850,68	37,98
Kasım	850,68	37,98
Aralık	850,68	37,98
TOPLAM	8608,16	455,76

İstisna hesabına esas kümülatif asgari ücret gelir vergisi matrahı **2022/Ağustos** ayında %20'lik gelir vergisi dilimine girmektedir. Bu nedenle, asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken

Gelir Vergisi İstisnası:

Ağustos /2022 739,37 TL'ye

Eylül /2022 850,68 TL'ye yükselmektedir.

Kanunda yer alan "İstisna nedeniyle alınmayacak olan gelir vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz" ifadesi gereği, ilgili aylarda istisna edilecek gelir vergisi tutarı olarak bu tutarlar esas alınacaktır.

ÖRNEK 3:

İşveren (C)'nin işyerinde çalışan Bayan (Z)'nin, 2022 yılı için brüt ücreti 9.000 TL'dir. İşveren (J), ayrıca, Bayan (Z)'ye çalıştığı her bir gün için yemek hizmetinde kullanılmak üzere yemek kartına günlük 34 TL, ulaşım hizmetinde kullanılmak üzere ulaşım kartına günlük 17 TL yüklemekte, çocuğunu gönderdiği özel kreş için de kreş işletmesine 193 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (16) ncı bendi kapsamında 1.000 TL ödeme yapmaktadır. Bayan (K)'nin kendi adına ödediği 500 TL şahıs sigorta primi ödemesi bulunmaktadır. Bayan (Z) 3. derece (2022 yılı için 500 TL) engelli vergi indiriminden faydalanmaktadır. Bayan (Z)'ye 2022 yılı ilgili aylarda yapılacak net ücret ödemesi aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

AYLAR	BRÜT ÜCRET	SİGORTA PRİMİ	YEMEK ULAŞIM VE KREŞ İSTİSNASI	ŞAHIS SİGORTA PRİMİ VE ENGELLİLİK İNDİRİMİ	MATRAH	KÜMÜLATİF MATRAH	HESAPLANAN GELİR VERGİSİ	ASGARI ÜCRET KÜMÜLATİF MATRAH	ASGARI ÜCRETİN VERGİSİ	İSTİSNA MATRAH	KESİLECEK GELİR VERGİSİ	KESİLECEK DAMGA VERGİSİ	NET ÜCRET
	(a)	(b) (ax%15)	(c)	(d)	(e) (a-b-c-d)	(f)	(g) (fx%15,%20)	(h)	(i) (hx%15,%20)	(ı)	(j) (g-ı)	(k) (a-c-5004)x0,00759	(l) (a-b-j-k)
OCAK	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	6.650,00	997,5	4.253,40	638,01	4.253,40	359,49	30,33	9.382,18
ŞUBAT	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	13.300,00	997,5	8.506,80	638,01	4.253,40	359,49	30,33	9.382,18
MART	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	19.950,00	997,5	12.760,20	638,01	4.253,40	359,49	30,33	9.382,10
NİSAN	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	26.600,00	997,5	17.013,60	638,01	4.253,40	359,49	30,33	9.382,18
MAYIS	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	33.250,00	997,5	21.267,00	638,01	4.253,40	359,49	30,33	9.382,18
HAZİRAN	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	39.900,00	1.392,50	25.520,40	638,01	4.253,40	754,49	30,33	8.987,18
TEMMUZ	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	46.550,00	1.330,00	29.773,80	638,01	4.253,40	691,99	30,33	9.049,68
AĞUSTOS	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	53.200,00	1.330,00	34.027,20	739,37	4.253,40	590,63	30,33	9.151,04
EYLÜL	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	59.850,00	1.330,00	38.280,60	850,68	4.253,40	479,32	30,33	9.262,35
EKİM	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	66.500,00	1.330,00	42.534,00	850,68	4.253,40	479,32	30,33	9.262,35
KASIM	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	73.150,00	1.330,00	46.787,40	850,68	4.253,40	479,32	30,33	9.262,35
ARALIK	11.122,00	1.350,00	2.122,00	1.000,00	6.650,00	79.800,00	1.330,00	51.040,80	850,68	4.253,40	479,32	30,33	9.262,35
TOPLAM	11.122,00	1.350,00	2.122,00	12.000,00	79.800,00	79.800,00	14.360,00	51.040,80	8.608,16	51.040,80	5.751,84	363,96	111.148,12
* Brüt ücret; 9.000 TL ücret, 22 çalışma günü karşılığı; (17x22=) 374 TL ulaşım ücreti ve (34x22=) 748 TL yemek ücreti ile 1.000 TL kreş ödemesi toplamından oluşmaktadır.													
** Sigorta primi 9.000 TL brüt ücret üzerinden hesaplanmıştır.													

Söz konusu kanuna ulaşmak için [tıklayınız](#).

Saygılarımızla

Cpaturk Bağımsız Denetim ve
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

İşbu sirkülerlerimizde yer alan bilgiler bir konunun geniş kapsamlı bir şekilde ele alınmasından öte genel çerçevede bilgi vermek amacıyla taşınmaktadır. "Cpaturk Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş." bunlarla ilgili açık veya gizli bir garantide bulunmamaktadır ve söz konusu sirkülerlerin içeriğindeki bilgilerin hata içermediğine veya belirli performans ve kalite kriterlerini karşıladığına dair bir güvence vermemektedir. İşbu sirküler içindeki bilgilerin kullanımdan veya hatalı kullanımlardan dolayı doğa bilecek zararlardan ve cezai tazminattan dolayı Cpaturk Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş. sorumlu tutulamaz.